

ЗАКОН ЗА СДРУЖЕНИЯ ЗА НАПОЯВАНЕ

Обн. ДВ. бр.34 от 6 април 2001г., изм. ДВ. бр.108 от 14 декември 2001г., изм. ДВ. бр.30 от 11 април 2006г., изм. ДВ. бр.59 от 20 юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 април 2008г., изм. ДВ. бр.61 от 11 август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 15 юли 2016г., изм. ДВ. бр.58 от 18 юли 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.77 от 18 септември 2018г., изм. ДВ. бр.102 от 23 декември 2022г., **изм. ДВ. бр.102 от 8 декември 2023г.**

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда устройството и дейността на сдруженията за напояване, наричани по-нататък "сдруженията".

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Сдруженията за напояване са доброволни организации на физически и юридически лица, които чрез взаимопомощ и сътрудничество в обществен интерес извършват дейности, свързани с напояване и отводняване на земеделски земи на определена територия (територия на сдружението).

(2) Сдруженията са юридически лица, учредени и регистрирани по реда на този закон.

Чл. 3. Сдруженията се образуват за следните дейности:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) експлоатация, поддържане и реконструкция на хидромелиоративна инфраструктура;
2. изграждането на нови напоителни и отводнителни системи и съоръжения;
3. доставяне и разпределяне на водата за напояване;
4. отвеждане на излишните води от земеделските земи;
5. изпълнение на агромелиоративни и агротехнически мероприятия за подобряване състоянието на земеделските земи;
6. рибовъдство и развъждане на водоплаващи птици.

Чл. 4. Сдруженията не могат да сключват сделки и да извършват дейности извън посочените в чл. 3.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Сдруженията се насърчават от държавата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Сдруженията извършват дейността си под надзора на държавата. Функциите на надзорен орган се осъществяват от министъра на земеделието и храните или определено от него длъжностно лице от състава на министерството.

Глава втора.

УЧРЕДЯВАНЕ

Чл. 6. (1) Сдружение за напояване могат да учредяват физически и юридически лица, собственици и ползватели на земеделски земи, които се обслужват от една напоителна или една напоително-отводнителна система, или от технологично обособени части от тях и които имат интерес от дейността на сдружението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Учредители на сдружението са най-малко 30 на сто от собствениците и ползвателите по ал. 1, притежаващи и ползващи повече от 50 на сто от земеделските земи на територията на сдружението.

(3) На територията, обслужвана от една напоителна и една отводнителна система или от технологично обособени части от тях, се допуска да функционира само едно сдружение.

(4) Сдруженията се учредяват без определен срок.

(5) В наименованието на сдружението се съдържа указанието "сдружение за напояване".

(6) Ползвателите на земеделските земи по ал. 1 могат да бъдат учредители на сдружението за напояване, ако са упълномощени от собствениците на земята.

(7) Упълномощаването на ползвателите по ал. 6 се извършва писмено с нотариална заверка на подписите.

Чл. 7. Надзорният орган със заповед открива процедура за учредяване на сдружение:

1. въз основа на заявление от учредителен комитет;

2. чрез публично обявяване по реда на чл. 9, ал. 3.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Учредителният комитет се състои най-малко от три лица, отговарящи на изискванията по чл. 6, ал. 1. Членовете на учредителния комитет могат да упълномощят лице, което да представлява учредителния комитет в процедурата за учредяване на сдружението.

(2) В заявлението за откриване на процедура се посочват:

1. предметът на дейност и целите на сдружението;

2. територията на сдружението;

3. хидромелиоративната инфраструктура, която ще се ползва от сдружението.

(3) Заявлението се подписва от всички членове на учредителния комитет или от упълномощено от тях лице с нотариална заверка на подписите и се прилагат документи, удостоверяващи, че членовете на учредителния комитет отговарят на изискванията на чл. 6, ал. 1 и 6.

(4) По искане на органа по чл. 7 и в определен от него срок учредителният комитет може да бъде задължен да представи допълнителни данни и документи във връзка с обстоятелствата по ал. 2 и 3.

(5) Когато са постъпили повече от едно заявление за откриване на процедура по чл. 7, т. 1 за една и съща територия, процедурата се открива от надзорния орган чрез публично обявяване по реда на чл. 9, ал. 3.

Чл. 9. (1) Надзорният орган се произнася по заявлението на учредителния комитет в 30-дневен срок.

(2) В случаите по чл. 8, ал. 4 срокът по ал. 1 тече от деня на отстраняване на нередовностите на заявлението, съответно на представянето на допълнително изискваните документи и данни.

(3) Заповедта за откриване на процедурата се обнародва в "Държавен вестник", в един

централен всекидневник и в един местен вестник.

(4) Надзорният орган може да откаже откриването на процедура за учредяване на сдружение, когато:

1. предметът на дейност на сдружението не отговаря на изискванията на чл. 3;
2. територията на сдружението не може да се обслужва от отделна напоителна и/или отводнителна система или от технологично обособени техни части;
3. в учредителния комитет участват лица, които не отговарят на изискванията по чл. 6, ал. 1 и 6;
4. документацията по чл. 8, ал. 2 и 3 е непълна или данните и документите по чл. 8, ал. 4 не бъдат представени в срок.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Отказът за откриване на процедура за учредяване на сдружение може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд в 14-дневен срок от уведомяването на учредителния комитет.

Чл. 10. (1) Учредителният комитет провежда предварителни събрания, на които се поканват всички собственици и ползватели на земеделски земи, които могат да бъдат членове на сдружението, с цел:

1. определяне на територията на сдружението;
2. уточняване броя на учредителите;
3. изготвяне на проекти на устав на сдружението и други документи за учредителното събрание;
4. организиране на учредителното събрание.

(2) Поканата се публикува в един централен всекидневник и в един местен вестник.

(3) В дейността си по подготовката на учредяването на сдружението учредителният комитет се подпомага от надзорния орган, включително чрез предоставяне на информацията по чл. 19, ал. 1.

(4) Учредителният комитет обнародва в "Държавен вестник" и публикува в един централен всекидневник и в един местен вестник проекта за учредяване на сдружението, като в поканата се посочват и датата, и мястото на провеждане на учредителното събрание, както и мястото, където са изложени проектите на учредителните документи, и времето, през което те са на разположение.

(5) Предоставянето на учредителните документи се извършва най-късно един месец след публикуването на обявата по ал. 4.

(6) Учредителното събрание се насрочва не по-рано от изтичането на 45 дни след публикуването на обявата по ал. 4.

(7) В учредителното събрание участва представител на надзорния орган.

Чл. 11. (1) Учредителното събрание е редовно, ако на него са представени лицата по чл. 6, ал. 2.

(2) При липса на кворум се насрочва ново заседание на събранията, което да се проведе не по-рано от 20 дни и не по-късно от 30 дни след датата на първото. Датата на новото заседание се посочва в поканата по чл. 10, ал. 4.

(3) По реда на ал. 2 могат да се насрочат не повече от две заседания на учредителното събрание. В случай че и на второто заседание липсва кворум, процедурата за учредяване на сдружението се прекратява със заповед на надзорния орган.

Чл. 12. (1) Всеки от учредителите може да упълномощи писмено с нотариално заверен подпис лице, което да го представлява в учредителното събрание.

(2) На учредителното събрание всеки от учредителите има право на един глас.

Чл. 13. (1) Учредителното събрание:

1. установява спазени ли са изискванията по чл. 6, ал. 2 и чл. 10 - 12;
2. взема решение по отчета на учредителния комитет за освобождаването му от отговорност;
3. взема решение за учредяване на сдружението и приема устава;
4. избира органите на сдружението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Решенията по ал. 1, т. 1, 2 и 4 се приемат с мнозинство повече от половината от гласовете на лицата по чл. 6, ал. 2.

(3) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Решенията по ал. 1, т. 3 се приемат с гласовете на всички лица по чл. 6, ал. 2.

Чл. 14. (1) Уставът трябва да съдържа:

1. наименованието, седалището и адреса на управление на сдружението;
2. предмета на дейност;
3. описание на територията на сдружението с приложени скица и списък на собствениците, заверени от надзорния орган;
4. имуществото и реда за разпореждане с него;
5. указанието, че сдружението се учредява като юридическо лице по този закон, управлението и начина на представителството му;
6. реда и условията за свикване и провеждане на заседанията на общото събрание, включително правото на глас и изискване за кворум; реда за вземане на решения и начина за уведомяване на членовете за взетите решения;
7. правилата за избор и за провеждане на заседанията на управителния и контролния съвет, техния състав, мандат и компетентност;
8. правилата за избор на председателя на сдружението и неговите правомощия;
9. условията и реда за отстраняване на членове от управителния и контролния съвет;
10. условията и реда за приемане на членове, техните права и задължения, както и за прекратяване на членството и за изключване на членове;
11. условията и реда за достъп до имотите на членовете с цел експлоатация и поддържане на хидромелиоративната инфраструктура или за други дейности на сдружението, определени в устава;
12. разпоредби относно правото на членовете на обезщетение за причинените им от сдружението вреди;
13. видовете вноски и правилата за определянето и събирането им от членовете на сдружението;
14. правилата за разрешаване на спорове между сдружението и членовете му или между отделни негови членове;
15. условията и реда за обединяване с други сдружения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) В устава могат да се уредят и други въпроси, доколкото не са уредени в закона.

(3) Уставът не може да установява предимства на учредителите.

(4) Протоколът за учредяване на сдружението и уставът се подписват от учредителите и се представят от управителния съвет на надзорния орган в 14-дневен срок от датата на

учредителното събрание.

(5) Уставът се одобрява от надзорния орган в 30-дневен срок от датата на получаването му.

Чл. 15. (1) Сдружението се смята за възникнало от деня на вписването му в предназначения за това регистър при окръжния съд по седалището на сдружението.

(2) Вписването на сдружението се извършва по писмена молба от управителния съвет, към която се прилагат:

1. протоколът от учредителното събрание;
2. уставът на сдружението, подписан от учредителите и одобрен от надзорния орган;
3. нотариално заверени образци от подписите на лицата, които представляват сдружението, и образец от печата на сдружението;
4. свидетелства за съдимост на членовете на управителния и на контролния съвет;
5. декларации от членовете на управителния и на контролния съвет, че не се намират помежду си в брак или родство по права линия без ограничения, по съребрена линия - до втора степен включително и не са роднини по сватовство - до втора степен включително.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) В регистъра се вписват данните по чл. 14, ал. 1, т. 1 - 3 и 5.

Чл. 16. (1) Промени в устава се одобряват от надзорния орган в 14-дневен срок от датата на получаването им.

(2) В 14-дневен срок от одобряване на промените от надзорния орган управителният съвет е длъжен да поиска вписване на обстоятелствата по чл. 15, ал. 3, които влизат в сила след вписването им.

Чл. 17. Действията, извършени от името на сдружението до деня на вписването му в регистъра по чл. 15, ал. 1, поражда права и задължения за него, ако лицата, действали от негово име, са били упълномощени за това от учредителите. При липса на упълномощаване лицата, извършили действията, отговарят солидарно за поетите задължения.

Чл. 18. (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.)

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Надзорният орган предоставя по писмено искане на сдружението:

1. (доп. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) текстова информация за земеделските земи на територията на сдружението, техните собственици, съответно ползватели;
2. (доп. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) графична и текстова информация за хидромелиоративната инфраструктура на територията на сдружението (местоположение, вид, основни параметри и състояние).

(2) Сдружението води:

1. книга за членовете на сдружението по имоти, в която се посочват номерът, границите и площта на имотите според картата на землището, данни за собствениците, съответно за ползвателите, и за документите, установяващи правото на собственост или ползването, както и промените, свързани с тези обстоятелства;
2. протоколни книги за заседанията на всеки от колективните органи на сдружението;
3. инвентарен опис и карта на хидромелиоративната инфраструктура на територията на сдружението с данни за местоположението, вида, основните параметри и състоянието;

4. дневник за извършените технически дейности във връзка с поддържането и експлоатацията на хидромелиоративната инфраструктура.

Чл. 20. (1) Надзорният орган създава и поддържа регистър на сдруженията за напояване, вписани в регистрите по чл. 15, ал. 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Редът и начинът за поддържане на регистъра по ал. 1 се определят със заповед, издадена от министъра на земеделието и храните.

(3) Управителният съвет на сдружението е длъжен в 14-дневен срок след извършване на вписването в регистъра по чл. 15, ал. 1 да подаде заявление за вписване в регистъра на надзорния орган.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Сдружение за напояване се учредява доброволно по инициатива на надзорния орган при наличие на обществен интерес от ефективното и екологосъобразното използване на водата като обществен ресурс в полза на земеделските стопани на територията на сдружението за напояване и отводняване чрез изградената хидромелиоративна инфраструктура за интензивно използване и опазване на земеделските земи.

Чл. 22. (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Когато процедурата за учредяване на сдружението е открита по реда на чл. 7, т. 2 или на чл. 21, учредяването на сдружението се организира и ръководи от надзорния орган, който извършва действията на учредителния комитет по чл. 10.

Глава трета.

ЧЛЕНСТВО, ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЧЛЕНОВЕТЕ

Чл. 23. (1) Членове на сдружението могат да бъдат физически и юридически лица, собственици и ползватели на земеделски земи, които отговарят на установените в този закон изисквания и са съгласни с устава му.

(2) Едно лице може да членува в повече от едно сдружение.

Чл. 24. (1) Сдружението е длъжно да приеме за свои членове всички собственици и ползватели на земеделски земи на територията му. За приемането на ползвателите се изисква съгласие на собственика.

(2) Собственикът и ползвателят на един и същ имот не могат да бъдат едновременно членове на сдружението.

Чл. 25. (1) Нов член се приема по писмено искане на лицето до управителния съвет и представени документи и скици, удостоверяващи собствеността или правото на ползване върху земеделските земи.

(2) Искането за приемане се разглежда от управителния съвет в 14-дневен срок от постъпването му.

(3) Решението на управителния съвет за приемане на нов член подлежи на утвърждаване

от общото събрание на първото последвало заседание. За решението си общото събрание уведомява кандидата писмено.

(4) Управителният съвет отказва да приеме за член на сдружението лице, което не отговаря на условията по чл. 23, за което уведомява кандидата писмено.

(5) Отказът на управителния съвет за приемане на нов член може да се обжалва от кандидата пред общото събрание в 14-дневен срок от получаване на писменото уведомление по ал. 4. За решението си общото събрание уведомява кандидата писмено. Ако жалбата е уважена, кандидатът е приет за член от датата на решението на общото събрание.

(6) Решението на общото събрание, с което то е отказало утвърждаване по ал. 3, респективно не е уважило жалбата по ал. 5, подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред районния съд от деня на получаване на писменото уведомление по ал. 3 или по ал. 5.

Чл. 26. (1) Наследниците на починал член се считат за членове на сдружението от момента на смъртта на наследодателя. Те могат с писмена молба до управителния съвет, подадена в 6-месечен срок от смъртта на наследодателя, да напуснат сдружението.

(2) Разпоредбата на ал. 1 съответно се прилага спрямо правопримемниците на членовете - юридически лица.

Чл. 27. Членът на сдружението за напояване има право:

1. да участва в дейността на сдружението и да се ползва от всички осигурявани от него услуги, когато е изпълнил задълженията си към сдружението;

2. да участва и да гласува в общото събрание, да избира органите на сдружението и да бъде избран в тях;

3. да ползва преференциални такси за напояване и други осигурявани от него хидромелиоративни услуги;

4. да бъде уведомяван за заседанията на общото събрание и за решенията му;

5. да иска обяснение от органите на сдружението за неизпълнение на приетите решения;

6. да получава информация по въпроси, които засягат интересите му;

7. да иска отменяне на незаконните, противоуставните и неправилните решения и действия на органите на сдружението;

8. на достъп до счетоводните книги, годишните отчети, протоколите и архивите на сдружението;

9. на обезщетение за претърпени вреди при увреждане на имота му и на отглежданите от него култури при извършвани от сдружението дейности, като се приспадат получените ползи.

Чл. 28. Членът на сдружението е длъжен:

1. да спазва устава и да изпълнява решенията на органите на сдружението;

2. да плаща вноските, предвидени в устава, в определените от общото събрание размер и срокове;

3. да осигурява достъп до имотите си за извършване на дейностите по поддържане и използване на хидромелиоративната инфраструктура, както и за други цели, съобразно предмета на дейност на сдружението;

4. да предоставя на сдружението безвъзмездно ползването на хидромелиоративната инфраструктура, разположена в имотите му;

5. да не нанася щети и да опазва хидромелиоративната инфраструктура на сдружението;

6. да търпи ограниченията за ползване на земите си, свързани с изпълнението на задачите

на сдружението;

7. да предоставя на сдружението необходимата за дейността му информация.

Чл. 29. Трудовите правоотношения, здравното и социалното осигуряване на работещите в сдружението лица се уреждат в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 30. (1) За неизпълнение на задълженията на член на сдружението могат да бъдат наложени следните наказания:

1. забележка;
2. предупреждение за изключване;
3. изключване.

(2) Наказанията по ал. 1 се налагат от общото събрание при условия и по ред, предвидени в устава.

Чл. 31. (1) Членството в сдружението се прекратява при:

1. доброволно напускане;
2. изключване;
3. смърт;
4. прекратяване на юридическите лица без правопримемство;
5. прекратяване на дейността на сдружението;
6. прехвърляне на правото на собственост или прекратяване на ползването върху имотите

в обхвата на територията на сдружението.

(2) По молби за напускане на сдружението в случаите по ал. 1, т. 1 и 6 управителният съвет се произнася с решение, което се утвърждава от общото събрание. В случай на отказ се прилага процедурата за обжалване по чл. 25, ал. 6.

Чл. 32. (1) Правото на доброволно напускане не може да бъде упражнено преди края на поливния сезон.

(2) Управителният съвет може да наложи и други ограничения на член на сдружението с цел предотвратяване на вредни последици при прекратяване на членство, ако са предвидени в устава. Решенията на управителния съвет подлежат на обжалване по реда на чл. 25, ал. 6.

Чл. 33. (1) На освободения член се изплаща обезщетение от сдружението за вредите, нанесени му от дейността на сдружението, като обезщетение за пропуснати ползи не се дължи.

(2) Обезщетенията по ал. 1 се изплащат на бившия член или на неговите наследници след приемане на годишния счетоводен отчет на сдружението.

(3) Давностният срок за получаване на обезщетенията е пет години.

(4) В случай на непогасени задължения към сдружението може да се извърши прихващане с вземанията от сдружението.

Глава четвърта. **ОРГАНИ НА СДРУЖЕНИЕТО**

Чл. 34. (1) Органи на сдружението са:

1. общото събрание (събрание на пълномощниците);
2. управителният съвет;
3. контролният съвет;
4. председателят.

(2) В устава на сдружения с по-малко от 20 членове може да се предвиди да не се избират органите по ал. 1, т. 2 и 3, като функциите на управителния съвет се поемат от председателя.

Чл. 35. (1) Общото събрание включва всички членове на сдружението. Те участват в общото събрание лично или чрез представител, упълномощен писмено с нотариална заверка на подписа.

(2) Когато юридическо лице участва в общото събрание, правата му се упражняват от лицето, което има право да го представлява, или от изрично упълномощено лице.

(3) Ако членовете на сдружението са повече от 200, сдружението може да има общо събрание на пълномощниците, ако това е предвидено в устава. Правилата за представителството се уреждат в устава.

Чл. 36. (1) Общото събрание на членовете на сдружението е негов върховен орган.

(2) Общото събрание се свиква най-малко два пъти годишно.

(3) Решенията се вземат с обикновено мнозинство и се отразяват в протокол.

(4) Извънредно общо събрание може да се свика по искане на управителния или контролният съвет, както и на членовете му, притежаващи една трета от гласовете, както и от надзорния орган, в определените с този закон случаи.

(5) Общото събрание се свиква от управителния съвет с покана, която се публикува в един централен и един местен вестник.

(6) В поканата се посочват:

1. наименованието и седалището на сдружението;

2. мястото, дата и часът на събранието;

3. видът на общото събрание;

4. съобщение за формалностите, които трябва да бъдат изпълнени за участие в събранието и за упражняване на правото на глас;

5. дневният ред на въпросите, предложени за обсъждане, както и предложенията за решения.

(7) Времето от публикуването на поканата до откриването на общото събрание не може да бъде по-малко от 30 дни.

(8) Ако в срок от един месец искането на членовете, притежаващи поне една трета от гласовете, не бъде удовлетворено, надзорният орган свиква общото събрание или овластява членовете или техен представител да го свикат.

Чл. 37. (1) Общото събрание е законно, ако присъстват членовете му, притежаващи повече от половината от гласовете.

(2) Решения за промени в устава, преобразуване или прекратяване на сдружението се вземат, ако на събранието са представени повече от две трети от гласовете.

(3) Общото събрание взема решения с явно гласуване. Решенията могат да се вземат и с тайно гласуване, ако това е предвидено в устава, или по решение на общото събрание.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Решенията на общото събрание на сдружението, когато противоречат на закона или

на устава, подлежат на обжалване пред надзорния орган в 14-дневен срок от деня на събранието, когато членът на сдружението е присъствал или когато е бил редовно поканен, а в останалите случаи - в 14-дневен срок от узнаването, но не по-късно от три месеца от деня на общото събрание. Актът на надзорния орган се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред съответния административен съд в 14-дневен срок от уведомяването.

Чл. 38. Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. определя броя на членовете на управителния и на контролния съвет;
3. избира и освобождава членовете на управителния и на контролния съвет, както и председателя на сдружението;
4. утвърждава приемането и освобождаването при доброволно напускане и изключва членове на сдружението;
5. взема решения за образуване и прекратяване на обединения с други сдружения по реда на глава девета;
6. приема годишния план, бюджета и щата на сдружението;
7. одобрява годишния доклад за дейността на управителния съвет;
8. одобрява доклада на контролния съвет;
9. взема решение за преобразуване или прекратяване с ликвидация на сдружението;
10. приема планове за експлоатация и поддържане на хидромелиоративната инфраструктура, както и плана за напояване и разпределение на водата;
11. определя размера на вноските и другите плащания от членовете на сдружението съгласно устава и сроковете, в които те трябва да бъдат направени, както и цените на услугите, предоставяни от сдружението на лица, които не са негови членове;
12. взема решение за ползване на кредити и приема инвестиционната програма на сдружението;
13. отсрочва, разсрочва или опрощава парични задължения към сдружението;
14. взема решение за разпореждане с активите на сдружението, определени в устава;
15. определя вида на наказанието по чл. 30, ал. 1;
16. решава и други въпроси, предоставени в негова компетентност от закона или от устава.

Чл. 39. (1) Право на глас в общото събрание имат всички членове на сдружението съгласно приетия устав.

(2) Правото на глас в сдружението се определя така:

1. всеки член има право най-малко на един глас;
2. гласовете са пропорционални на размера на притежаваната или на ползваната земя в обхвата на територията на сдружението, освен в случаите по т. 3;
3. нито един член не може да притежава повече от 20 на сто от общия брой на гласовете;
4. едно и също лице не може да бъде представител с повече от 20 на сто от общия брой на гласовете.

Чл. 40. (1) Управителният съвет се състои най-малко от трима членове и се избира за срок от три години. Не могат да бъдат членове на управителния съвет лица, които не са членове на сдружението, както и юридически лица.

(2) В управителния съвет не могат да бъдат избирани лица, които:

1. са лишени от право да заемат ръководна, отчетническа или материалноотговорна длъжност;

2. се намират в брак или родство по права линия без ограничения, по съребрена линия - до втора степен включително и по сватовство - до втора степен включително с членове на управителния или на контролния съвет.

(3) Решенията на управителния съвет се взимат с явно гласуване и с обикновено мнозинство, освен ако в устава не се предвижда друго.

Чл. 41. (1) Управителният съвет:

1. изпълнява решенията на общото събрание (събранието на пълномощниците);
2. ръководи текущата дейност на сдружението между две заседания на общото събрание;
3. отчита се за извършената дейност пред общото събрание;
4. изготвя годишния доклад за дейността на сдружението;
5. осъществява и други функции, разрешени от устава или закона, които не са от изключителната компетентност на общото събрание.

(2) Членовете на управителния съвет отговарят солидарно за нанесените вреди на сдружението.

Чл. 42. (1) Управителният съвет се свиква на заседание най-малко веднъж месечно. Работата на управителния съвет се ръководи от председателя на сдружението.

(2) Председателят е длъжен да свика управителния съвет в 7-дневен срок при поискване най-малко на 1/3 от членовете му.

(3) По изключение управителният съвет може да бъде свикан по искане на контролния съвет.

(4) Заседанията на управителния съвет са законни, ако присъстват най-малко половината от членовете му.

(5) Членовете на управителния съвет не получават възнаграждение за работата си в него, освен когато е предвидено в устава.

Чл. 43. (1) Контролният съвет се състои най-малко от трима членове и се избира за срок от три години. Не могат да бъдат членове на контролния съвет лица, които не са членове на сдружението, както и юридически лица.

(2) Членовете на контролния съвет трябва да отговарят на изискванията по чл. 40, ал. 2.

(3) Председателят на контролния съвет участва със съвещателен глас в заседанията на управителния съвет.

(4) Решенията на контролния съвет се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

Чл. 44. Контролният съвет:

1. проверява дейността на управителния съвет и на председателя и докладва за резултатите пред общото събрание;

2. разглежда и решава спорове между членове на сдружението, свързани с дейността му, по искане на заинтересуваните страни;

3. свиква управителния съвет и предлага свикването на общото събрание;

4. изготвя годишен отчет за дейността си и го представя пред общото събрание;

5. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) предлага за наказание от общото

събрание членове на сдружението, включително на управителния съвет.

Чл. 45. (1) Председателят на сдружението е по право член и председател на управителния съвет. Той има право на решаващ глас в случай на равенство на гласовете.

(2) Председателят:

1. представлява сдружението;
2. организира изпълнението на решенията на общото събрание и на управителния съвет.

(3) Компетентността на председателя на сдружението се определя в устава.

Глава пета.

ИМУЩЕСТВО, ВНОСКИ, ОТЧЕТНОСТ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 54 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 15.07.2016 Г.)

Чл. 46. (1) Имуществото на сдружението се състои от право на собственост и право на ползване върху хидромелиоративната инфраструктура, други вещни права, доходи от дейността му, заеми, лихви по влогове, постъпления от държавата, общините, кооперации и граждани, юридически лица, други права и задължения.

(2) Сдружението може да събира:

1. членски внос;
2. вноски за текущо поддържане и експлоатация на хидромелиоративната инфраструктура от водоползвателите, определени в устава;
3. строителни вноски за изграждане на нови или разширяване на съществуващи съоръжения за напояване от водоползвателите;
4. допълнителни вноски на членовете, определени в устава.

Чл. 47. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министърът на земеделието и храните може да предостави на сдруженията за срок 5 години право на ползване върху обектите от хидромелиоративната инфраструктура и обслужващата техника на територията на сдружението, включена в имуществото на търговски дружества, в които държавата е едноличен собственик на капитала, или на техни правоприемници. Условието и редът за придобиване и отнемане на правото на ползване се определят с наредба, издадена от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и храните.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.)

(3) (Доп. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Сдруженията носят отговорност за опазването и съхраняването на обектите и обслужващата техника по ал. 1. Те са длъжни да ги застраховат.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министърът на земеделието и храните може да предостави на сдружението ново право на ползване за срок 15 години, ако в срока по ал. 1 на сдружението не е отнето правото на ползване или не му е наложено административно наказание за нарушение на закона и на актовете по неговото прилагане.

Чл. 48. Сдруженията нямат право да извършват разпоредителни сделки с имуществото по

чл. 46, включително да учредяват ограничени вещни права и ипотечи върху него, да го отдават под наем или за съвместно ползване, както и да го преотстъпват на други лица без предварителното писмено съгласие на надзорния орган.

Чл. 49. (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.)

Чл. 50. Сдруженията могат да ползват кредити от Държавен фонд "Земеделие" или от други източници за проектиране, строителство, реконструкция и основен ремонт на хидромелиоративната инфраструктура, която им е предадена.

Чл. 51. (1) Счетоводната дейност на сдружението се осъществява съобразно Закона за счетоводството.

(2) Сдруженията са организации, които не разпределят реализираната печалба между членовете си.

(3) Общото събрание на сдружението, съобразно устава, взема решение за разпределение на балансовата печалба за покриване на загуби от предходни години, за инвестиране на дейностите по чл. 3, т. 1-5 и за погасяване на заеми.

Чл. 52. (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.)

Чл. 53. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) При изграждане на съоръжения и обекти за хидромелиоративната инфраструктура земите могат да бъдат отчуждавани по искане на министъра на земеделието и храните по реда на Закона за държавната собственост и на Закона за опазване на земеделските земи.

Чл. 54. (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2008 г.) За вземанията си сдруженията могат да поискат издаване на заповед за изпълнение по чл. 410, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс независимо от техния размер.

Чл. 55. Общината отдава под наем на сдруженията за напояване недвижими имоти или части от тях - частна общинска собственост, за осъществяване на дейността им без търг или конкурс при условията на чл. 14, ал. 2 от Закона за общинската собственост.

Глава шеста.

ДОСТАВЯНЕ НА ВОДА ЗА НАПОЯВАНЕ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 54 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 15.07.2016 Г.)

Чл. 56. Състоянието на хидромелиоративната инфраструктура, която се предава на сдруженията, се установява с двустранен протокол между страните под контрола на надзорния орган.

Чл. 57. Взаимоотношенията с органите за управление на водите се уреждат съгласно Закона за водите.

Чл. 58. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) Доставчиците на вода извършват услугата "доставяне на вода за напояване" срещу заплащане по цени, определени по

методика, приета от Министерския съвет.

Чл. 59. (Отм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.)

Глава седма.

ПРЕОБРАЗУВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ, ЛИКВИДАЦИЯ НА СДРУЖЕНИЕТО

Чл. 60. (1) Сдружението може да се преобразува по решение на общото събрание, взето с мнозинство от 2/3 от гласовете на членовете, чрез разделяне, отделяне, сливане или вливане в друго сдружение за напояване.

(2) С решението по ал. 1 общото събрание:

1. одобрява условията, уговорени от управителните им съвети, при сливане и вливане на сдружения, които имат съседни територии;

2. определя условията за разделянето на сдружението или за отделянето на ново сдружение от него.

(3) Управителният съвет е длъжен да направи искане пред надзорния орган за одобряване на преобразуването в 14-дневен срок от провеждането на общото събрание. Надзорният орган се произнася в 30-дневен срок.

(4) Разделяне и отделяне на сдружения се допускат по изключение при съществена промяна на хидромелиоративната инфраструктура и предварителното обособяване на територия в съответствие с принципа за технологичното единство на хидромелиоративната система.

(5) Към искането за вписване на преобразуването в регистъра се прилагат доказателствата, необходими за вписване на прекратяване на преобразуваните и учредяване на новообразуваните сдружения, както и за промяна на вписани обстоятелства при вливане и отделяне на сдружение.

(6) Разширяване на територията на сдружението, извън случаите на вливане, се извършва по реда на учредяването му при съответно приложение на глава втора.

Чл. 61. Членовете на сдруженията, които са се слели или влели, стават членове на новото сдружение, а членовете на сдружението, което се е разделило - на новообразуваните сдружения при спазване на изискванията на чл. 6, ал. 2.

Чл. 62. (1) При разделяне новообразуваните сдружения отговарят солидарно за задълженията на прекратеното сдружение.

(2) При отделяне новообразуваното сдружение отговаря солидарно за задълженията на сдружението, от което се е отделило.

Чл. 63. (1) Сдружението може да бъде прекратено по решение на общото събрание, взето с мнозинство от 2/3 от гласовете на всички членове.

(2) Общото събрание се свиква по искане на най-малко 2/5 от членовете му в едномесечен срок от постъпването му. При бездействие на управителния съвет искането може да се отнесе пред надзорния орган, който свиква общото събрание или овластява членовете да го свикат.

Чл. 64. (1) Едновременно с приемането на решението за прекратяване на сдружението общото събрание назначава един или няколко ликвидатори.

(2) Ликвидаторите трябва да бъдат одобрени от надзорния орган и вписани в регистъра по чл. 15, ал. 1 и в регистъра на надзорния орган едновременно с решението за прекратяване на сдружението.

(3) Имуществото на сдружението, което остава след удовлетворяване на кредиторите, се разпределя по решение на общото събрание, взето с обикновено мнозинство.

(4) Решенията на ликвидаторите и общото събрание относно активите от хидромелиоративната инфраструктура, предадена на сдружението, подлежат на одобрение от надзорния орган. Активите, предоставени за ползване, се връщат на собствениците им.

(5) Ликвидаторите са длъжни да приключат текущите сделки на сдружението и да предприемат необходимите фактически и правни действия за извършване на ликвидацията и за заличаване на сдружението от регистъра по чл. 15, ал. 1 и от регистъра на надзорния орган.

(6) Заличаването от регистъра по чл. 15, ал. 1 се извършва след подаване на документацията на сдружението на надзорния орган за съхранение за срок от 15 години. Заличаването се извършва след приключването на поливния сезон.

(7) За неуредени случаи се прилагат съответно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Активите, предоставени за ползване в случаите на неплатежоспособност, съответно на несъстоятелност, се връщат на собствениците им.

Глава осма. **НАДЗОР**

Чл. 65. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., доп. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Министърът на земеделието и храните или определено от него длъжностно лице от състава на министерството упражнява правен, финансов и технически надзор върху дейността на сдруженията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Структурата, организацията и функциите на администрацията, подпомагаща министъра на земеделието и храните при упражняване на надзора по ал. 1, се определят с постановление на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и храните.

Чл. 66. Надзорният орган:

1. одобрява устава на сдруженията, съответно промените в него, и оказва предвиденото в закона съдействие при учредяването им;
2. открива процедура за учредяване на сдружение по своя инициатива;
3. води регистър на сдруженията;
4. определя със заповед техническите правила и норми за правилното и безопасно използване на предадената на сдруженията хидромелиоративна инфраструктура;
5. изисква устни или писмени доклади, преписки и други документи, свързани с дейността на сдруженията;
6. провежда проверки на място;
7. налага санкции при неизпълнение на разпорежданията му;
8. извършва и други действия, определени с този закон.

Чл. 67. (1) Правният надзор включва следните мерки:

1. одобряване на устава на сдружението, съответно и на промените в него;
2. нареждане до управителния съвет да свика общо събрание, ако действията на сдружението противоречат на закона;
3. свикване на общото събрание в случай, че управителният съвет не изпълни нареждането по т. 2;
4. оповестяване пред общото събрание на резултатите от направена проверка;
5. отстраняване на членовете на управителния съвет при доказано виновно неизпълнение на правомощията му и свикване на общо събрание за избор на нов управителен съвет.

(2) Финансовият надзор включва следните мерки:

1. назначаване при необходимост на одиторски контрол за годишен преглед на счетоводните документи на сдружението;
2. извършване на периодични и внезапни ревизии на счетоводната документация;
3. оповестяване пред общото събрание на резултатите от финансови ревизии.

(3) Техническият надзор включва следните мерки:

1. право на достъп до техническа информация и документация за експлоатацията и поддръжката на хидромелиоративната инфраструктура;
2. извършване на годишни проверки на хидромелиоративната инфраструктура и оборудване;
3. утвърждаване на правилник за правилна и безопасна експлоатация и поддържане на съоръженията от хидромелиоративната инфраструктура.

Глава девета.

ОБЕДИНЯВАНЕ НА СДРУЖЕНИЯТА

Чл. 68. (1) Сдруженията по решение на общото събрание с мнозинство от 2/3 от гласовете могат да се обединяват в организации на регионален и национален принцип.

(2) Организацията по ал. 1 са юридически лица с нестопанска цел, които се учредяват по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 69. Регионалните и националните организации се учредяват с цел подпомагане на дейността на сдруженията.

Чл. 70. (1) Органите на управление на регионалните и националните организации са общото събрание, управителният съвет и контролният съвет.

(2) Общото събрание се състои от пълномощници, избрани от общото събрание на сдруженията при условия и по ред, определени в устава.

Чл. 71. Към регионалните и националните организации по решение на общото събрание могат да се образуват фондове за взаимно подпомагане, образование, квалификация и за други цели.

Глава десета.

АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 72. На сдружение за напояване, което сключи сделка или извършва дейности извън

посочените в чл. 3, се налага имуществена санкция в размер от 300 до 1500 лв.

Чл. 73. На сдружение за напояване, което не изпълнява задълженията си по чл. 19, ал. 2, се налага имуществена санкция в размер от 200 до 1000 лв.

Чл. 74. (1) На сдружение за напояване, което наруши задължението си по чл. 24, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 500 лв.

(2) Собственикът и ползвателят на един и същ имот, които членуват едновременно в сдружение за напояване, се наказват с глоба в размер от 100 до 500 лв.

Чл. 75. На сдружение за напояване, което извърши разпоредителни сделки с имуществото по чл. 46, ал. 1, включително учреди ограничени вещни права и ипотeki върху него, отдаде го под наем или за съвместно ползване, както и го преотстъпи на други лица без предварително писмено съгласие на надзорния орган, се налага имуществена санкция в размер от 300 до 1500 лв.

Чл. 76. Ликвидатор, който не изпълнява задълженията си по чл. 64, ал. 5, се наказва с глоба в размер от 100 до 500 лв.

Чл. 77. На сдружение за напояване, което препятства изпълнението на задълженията на надзорния орган или не изпълни определените със заповед технически правила и норми по чл. 66, т. 4, 5 и 6 и чл. 67, ал. 1, т. 2 и ал. 3, т. 1 и 2, както и ако не изпълни разпореждане на надзорния орган, издадено във връзка с осъществен правен, финансов или технически надзор, се налага имуществена санкция в размер от 200 до 1000 лв.

Чл. 78. На сдружение за напояване, което нарушава реда за ползване на обекти от хидромелиоративната инфраструктура, които са му предоставени по реда на чл. 47, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 79. (1) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Нарушенията се установяват с актове на длъжностни лица, определени от министъра на земеделието и храните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Наказателните постановления се издават от министъра на земеделието и храните, или от упълномощено от него длъжностно лице.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Хидромелиоративна инфраструктура" е комплекс от съоръжения, технически средства и оборудване за напояване и отводняване на земеделски земи на територията на сдруженията заедно с прилежащите им площи и сградите с обслужващо предназначение, както и експлоатационните пътища.

2. "Територия на сдружението за напояване" е площта на земеделските земи, които се обслужват от една напоителна или една напоително-отводнителна система, или от технологично обособени части от тях с граници, определени от надзорния орган.

3. "Напоителни системи" са комплекс от съоръжения, технически средства и оборудване за добиване, съхраняване, доставка и разпределяне на водата за напояване на земеделските култури с цел поддържане на подходящ водно-въздушен режим.

4. "Отводнителни системи" са комплекс от съоръжения, технически средства и оборудване за събиране и отвеждане на излишни води от преовлажнени земеделски земи с цел подобряване на водно-въздушния режим на почвата.

5. "Агромелиоративни агротехнически мероприятия" са технологии за обработване на почвата с цел подобряване на водно-физичните свойства, ускоряване отвеждането на излишните води, ограничаване на ерозионните процеси, подобряване на топлинния режим и биологичната активност на почвата.

6. "Технологично обособена част от напоителна система" е система, която получава вода от един водоизточник, водовземане или пункт на напоителната система и се управлява самостоятелно.

7. "Технологично обособена част от отводнителна система" е система, която събира и отвежда излишни води от земеделските земи във водоприемника или в канал (тръбопровод) на отводнителната система и се управлява самостоятелно.

8. "Ползвател на земеделска земя" е физическо или юридическо лице, което ползва земеделска земя на правно основание - по договор за наем, за аренда или за учредяване на право на ползване.

9. (нова - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) "Доставчици на вода за напояване" са собственици или ползватели на напоителна система или технологично обособена част от нея.

10. (нова - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г.) "Доставяне на вода за напояване" е услуга, при която до земеделски земи се доставя вода за напояване от доставчиците на вода за напояване посредством елементите на напоителната система или технологично обособена част от нея.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (1) Кооперации или търговски дружества за организирано ползване на вода за напояване, образувани и регистрирани по Закона за кооперациите или по Търговския закон, придобиват статут на сдружения за напояване, ако се регистрират съобразно разпоредбите на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

(2) Срокът по ал. 1 се счита за спазен, ако до изтичането му е направено искане за откриване на процедура пред надзорния орган, като управителният съвет на кооперацията, съответно общото събрание на сдружениите, поеме функциите на учредителен комитет. В заповедта за откриване на процедура надзорният орган може да задължи органите по ал. 2 да представят и други данни и документи извън тези, посочени в чл. 8.

(3) Заличаването на преобразуваните кооперации и търговски дружества от съответните

регистри се извършва служебно при вписването на преобразуваните по ал. 1 кооперации и търговски дружества в регистъра по чл. 15, ал. 1.

(4) Регистрираните по реда на ал. 1 сдружения за напояване са правоприменици на прекратените кооперации и търговски дружества.

(5) Кооперации или търговски дружества по ал. 1, които не приведат в съответствие дейността си с изискванията на този закон, могат да бъдат прекратени от съда по искане на надзорния орган.

(6) Договорите с кооперации и търговски дружества по ал. 1 за ползване на напоителни системи и съоръжения (хидромелиоративна инфраструктура), които не придобият статут на сдружения за напояване по реда на този закон, се считат за сключени за неопределен срок и могат да бъдат прекратени с едномесечно писмено предизвестие от собственика на съоръженията и системите или от надзорния орган.

§ 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2015 г.) Сдруженията придобиват от момента на възникването им като юридически лица право на собственост върху обектите от хидромелиоративната инфраструктура на територията им, които са били включени в имуществото на прекратените организации по § 12 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Общината е длъжна да предаде на сдруженията за напояване владението върху язовирите и микроязовирите по ал. 1, предназначени за напояване и представляващи елементи от напоителната система или технологична обособена нейна част на територията на сдружението, и да прекрати договорите за концесия, наем, аренда или за съвместно ползване с трети лица. Договорите се прекратяват от общината с писмено предизвестие с достатъчно дълъг срок за довършване на започнатите водностопански дейности, така че да не бъдат нанесени щети от преждевременното им преустановяване, но не по-дълъг от пет години. Общината уведомява министъра на земеделието и храните за отправеното предизвестие.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Предаването на обектите по ал. 1 и 2, когато за тях няма сключени договори по ал. 2, се извършва от общината в тримесечен срок от постъпване на искане, направено от министъра на земеделието и храните.

(4) От момента на искането по ал. 3:

1. режимът на публична общинска собственост на язовирите и микроязовирите се счита за прекратен;

2. договорите по ал. 2, по силата на които е отстъпено ползването на язовири и микроязовири и на други обекти от хидромелиоративната инфраструктура с трети лица, се считат за сключени без определен срок.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) В случай че общината не изпълни задълженията си по ал. 2 и 3, договорите се считат за прекратени. Предаването на владението се извършва от областния управител по искане на министъра на земеделието и храните.

§ 4. (1) В случай че при влизането в сила на този закон няма сключени договори по § 3,

ал. 2, до предявяването на искането по реда на § 3, ал. 3 язовирите и микроязовирите - публична общинска собственост, могат да се отдават само под наем по реда на чл. 12, ал. 4 от Закона за общинската собственост след съгласуване с надзорния орган.

(2) Когато предмет на права по § 7 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за водите са язовири и микроязовири, предназначени за напояване, привеждането им в съответствие се извършва съгласувано с надзорния орган, като срокът на концесията, съответно на разрешителното за използване на вода в случаите по § 7, ал. 2, не може да бъде по-дълъг от пет години.

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г., изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Електропреносната мрежа високо и средно напрежение и трансформаторните електрически подстанции с напрежение 110 000 волта, които обслужват напоителните системи и са включени в капитала на "Напоителни системи" - ЕАД, София, се предават безвъзмездно на Националната електрическа компания при условия и по ред, определени от министъра на земеделието и продоволствието и от министъра на енергетиката и енергийните ресурси.

§ 6. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 19, т. 4:

а) след думите "на търговски дружества" се добавя "или на сдружения за напояване", а след думите "търговските дружества" се добавя "или на сдруженията за напояване";

б) в буква "в" след думите "търговските дружества към датата на влизане в сила на този закон" се добавя "или на сдружения за напояване".

2. В чл. 22, ал. 2 след думите "този закон" се добавя "и Закона за сдружения за напояване".

3. В чл. 68, т. 2 думите "водно сдружение при условията на чл. 91, ал. 5" се заменят със "сдружение за напояване или водно сдружение, регистрирано като кооперация или търговско дружество".

4. Член 89 се изменя така:

"Чл. 89. (1) Водните сдружения са юридически лица.

(2) Условията и редът за учредяването, управлението и дейността на водните сдружения за напояване и отводняване, както и за безвъзмездното прехвърляне за ползване или в собственост на сдруженията на обекти от напоителната инфраструктура, се уреждат с отделен закон.

(3) Водните сдружения за други цели по чл. 88, ал. 2 могат да съществуват под формата на кооперации или търговски дружества."

5. В чл. 90 ал. 1 се изменя така:

"Чл. 90. (1) Членове на сдружение за напояване могат да бъдат физически и юридически лица, собственици и упълномощени от собствениците ползватели на земеделски земи, разположени на територията на сдружението, които имат интерес от дейността на сдружението."

6. В чл. 91 ал. 5 се отменя.

7. В чл. 104, ал. 2 след думите "предназначени за осигуряване на услугата за доставяне на вода за населението" се добавя "и за напояване".

8. В чл. 194 се създава ал. 4:

"(4) Сдруженията за напояване, регистрирани по Закона за сдружения за напояване, имат право на преференциални такси за водоползване в размер не повече от 0,01 лв. на 100 куб. м съгласно тарифата по ал. 3."

§ 7. В Закона за подпомагане на земеделските производители (обн., ДВ, бр. 58 от 1998 г.; доп., бр. 79 и 153 от 1998 г.; изм., бр. 12, 26, 86 и 113 от 1999 г. и бр. 24 от 2000 г.) в чл. 12, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 7:

"7. проектиране, строителство, реконструкция и основен ремонт на хидромелиоративната инфраструктура, която е предадена в собственост на земеделски производители, организирани в сдружения за напояване;"

2. Досегашните т. 7, 8 и 9 стават съответно т. 8, 9 и 10.

§ 8. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г., бр. 26 от 2000 г.) в чл. 14, ал. 2 след думите "на съответните нужди на населението" се добавя "както и на сдружения за напояване".

§ 9. Актовете по прилагането на този закон се издават в 3-месечен срок от влизането му в сила.

§ 10. (Изм. - ДВ, бр. 36 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2016 г., в сила от 15.07.2016 г., изм. - ДВ, бр. 58 от 2017 г., в сила от 18.07.2017 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2022 г., в сила от 01.01.2023 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2023 г.) Изпълнението на този закон се възлага на министъра на земеделието и храните.

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 22 март 2001 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.03.2008 Г.)

§ 61. Кодексът влиза в сила от 1 март 2008 г., с изключение на:

1. част седма "Особени правила относно производството по граждански дела при действие на правото на Европейския съюз";
 2. параграф 2, ал. 4;
 3. параграф 3 относно отмяната на глава тридесет и втора "а" "Особени правила за признаване и допускане изпълнение на решения на чуждестранни съдилища и на други чуждестранни органи" с чл. 307а - 307д и част седма "Производство за връщане на дете или за упражняване на правото на лични отношения" с чл. 502 - 507;
 4. параграф 4, ал. 2;
 5. параграф 24;
 6. параграф 60,
- които влизат в сила три дни след обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА РИБАРСТВОТО
И АКВАКУЛТУРИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 36 ОТ 2008 Г.)

§ 65. В Закона за сдружения за напояване (обн., ДВ, бр. 34 от 2001 г.; изм., бр. 108 от 2001 г., бр. 30 от 2006 г. и бр. 59 от 2007 г.) навсякъде думите "министърът на земеделието и горите", "министъра на земеделието и горите" и "Министерството на земеделието и горите" се заменят съответно с "министърът на земеделието и продоволствието", "министъра на земеделието и продоволствието" и "Министерството на земеделието и продоволствието".

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СДРУЖЕНИЯ ЗА
НАПОЯВАНЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 54 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 15.07.2016 Г.)

§ 24. В останалите текстове на закона думите "министърът на земеделието и продоволствието" и "министъра на земеделието и продоволствието" се заменят съответно с "министърът на земеделието и храните" и "министъра на земеделието и храните".

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СДРУЖЕНИЯ ЗА
НАПОЯВАНЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 54 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 15.07.2016 Г.)

§ 25. В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие с него наредбата по чл. 47, ал. 1 и приема методиката по чл. 58.

§ 26. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО
БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 58 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 18.07.2017 Г.)

§ 64. В Закона за сдружения за напояване (обн., ДВ, бр. 34 от 2001 г.; изм., бр. 108 от 2001 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 61 от 2015 г. и бр. 54 от 2016 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието и храните" и "министърът на земеделието и храните" се заменят съответно с "министъра на земеделието, храните и горите" и "министърът на земеделието, храните и горите".

.....

§ 76. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА
АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 77 ОТ 2018 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2019 Г.)

§ 156. Законът влиза в сила от 1 януари 2019 г., с изключение на:

1. параграфи 4, 11, 14, 16, 20, 30, 31, 74 и § 105, т. 1 относно изречение първо и т. 2, които влизат в сила от 10 октомври 2019 г.;

2. параграфи 38 и 77, които влизат в сила два месеца след обнародването на този закон в "Държавен вестник";

3. параграф 79, т. 1, 2, 3, 5, 6 и 7, § 150 и 153, които влизат в сила от деня на обнародването на този закон в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПОДПОМАГАНЕ
НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2022 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2023 Г.)

.....

§ 93. В Закона за сдружения за напояване (обн., ДВ, бр. 34 от 2001 г.; изм., бр. 108 от 2001 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 61 от 2015 г., бр. 54 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г. и бр. 77 от 2018 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието, храните и горите" и "министърът на земеделието, храните и горите" се заменят съответно с "министъра на земеделието" и "министърът на земеделието".

.....
§ 106. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г. с изключение на чл. 33а, ал. 2, която влиза в сила от 1 март 2023 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА
РАСТЕНИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2023 Г.)

.....
§ 108. В Закона за сдружения за напояване (обн., ДВ, бр. 34 от 2001 г.; изм., бр. 108 от 2001 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36 от 2008 г., бр. 61 от 2015 г., бр. 54 от 2016 г., бр. 58 от 2017 г., бр. 77 от 2018 г. и бр. 102 от 2022 г.) навсякъде думите "министъра на земеделието" и "министърът на земеделието" се заменят съответно с "министъра на земеделието и храните" и "министърът на земеделието и храните".
.....